

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Pressemelding

Nr.: 36/2015

Dato: 7.10.2015

Kontaktperson: Pressetelefon 22 24 44 11 / mobil 911 42 059

Skattelettelser for omstilling og vekst

Regjeringens forslag til skatte- og avgiftsopplegg for 2016 er et viktig steg i en skattereform som skal fremme arbeid, aktivitet og omstilling. Det private eierskapet skal styrkes, og det skal lønne seg mer å jobbe, investere og spare. Det norske skattegrunnlaget skal beskyttes bedre mot internasjonal skattetilpasning.

– I lys av de økonomiske utfordringene landet nå møter, er det riktig tidspunkt å redusere skattenivået ytterligere. Regjeringen har prioritert lettelser som fremmer vekst og omstilling, sier finansminister Siv Jensen.

– I 2016-budsjettet blir det gitt brede lettelser i inntektsbeskatningen av personer. Disse lettelsene vil stimulere til arbeid, sier finansminister Siv Jensen. 9 av 10 skattytere kommer bedre eller om lag likt ut med Regjeringens skatteforslag. Halvparten av lettelsene går til de med bruttoinntekt mellom 350 000 og 750 000 kroner.

Regjeringen foreslår å redusere skattesatsen på alminnelig inntekt for personer og selskaper fra dagens sats på 27 prosent til 25 prosent i 2016. Regjeringen foreslår å erstatte toppskatten med en ny utjevne skatt på personinntekt, trinns skatten, slik at den samlede skatten på den neste kronen man tjener (marginalskatten) reduseres. Regjeringen foreslår også ytterligere lettelser i formuesskatten som kan styrke det norske eierskapet i næringslivet.

Samtidig med framleggelsen av statsbudsjettet legger Regjeringen fram Meld. St. 4 (2015-2016) Bedre skatt – en skattereform for omstilling og vekst (Skattemeldingen). Denne meldingen følger opp Skatteutvalgets utredning, NOU 2014: 13 Kapitalbeskatning i en internasjonal økonomi.

– Regjeringen foreslår å starte oppfølgingen av Skatteutvalget allerede i budsjettet for 2016. Den økonomiske situasjonen tilsier det, sier finansminister Siv Jensen.

I budsjettet for 2016 foreslås nye skatte- og avgiftslettelser på til sammen 9,1 milliarder kroner påløpt og 3,1 milliarder kroner bokført. Lavere inntektsskatt for personer og selskap står for mesteparten av lettelsene. Med forslagene som nå legges fram blir de samlede skatte- og avgiftslettelsene siden Regjeringen overtok over 22 milliarder kroner.

Regjeringens forslag til skatte- og avgiftsopplegg for 2016

Redusert skatt på inntekt

Regjeringen foreslår å redusere skattesatsen på alminnelig inntekt for personer og selskap fra dagens sats på 27 prosent til 25 prosent. Redusert skattesats på alminnelig inntekt er i tråd med Skatteutvalgets forslag og vil stimulere investeringer, arbeid og sparing. Redusert skattesats vil også redusere gevinsten av å flytte overskudd over landegrensene. Samtidig foreslås tiltak som begrenser flernasjonale selskapers muligheter for skattetilpasning.

Regjeringen foreslår samtidig å øke grunnrentesatsene for vannkraftverk og særskatten for petroleum med to prosentenheter i 2016, til henholdsvis 33 prosent og 53 prosent. Samlet marginalsatt vil da være uendret for 2016.

Lavere skatt på alminnelig inntekt vil i utgangspunktet gjøre det mer lønnsomt for eiere som arbeider i eget selskap, å ta ut faktisk arbeidsinntekt som aksjeutbytte. Regjeringen foreslår derfor å øke skatten på utbytte mv. (utbytte som overstiger skjerming), men mindre enn det Skatteutvalget foreslår. Regjeringen foreslår at den samlede marginalsatten på utbytte (inklusive selskapsskatt) ikke økes og opprettholdes om lag på 2015-nivå i 2016.

Lavere skatt på alminnelig inntekt finansieres dessuten ved økt skatt på personinntekt, men slik at den samlede marginalsatten reduseres noe og dermed stimulerer til å arbeide mer. Regjeringen foreslår at dagens toppskatt erstattes av en ny utjevrende skatt på personinntekt med fire trinn (trinnsatt). Se faktaark om endringer i selskapsskatten og endringer i inntektsskatten for personer.

Redusert skatt på formue

Regjeringen foreslår å redusere formuesskattesatsen med 0,05 prosentenheter til 0,8 prosent, og bunnfradraget økes til 1,4 millioner kroner (2,8 millioner kroner for ektepar). Forslaget gjør det mer lønnsomt å spare, styrker det norske eierskapet og gjør det lettere å finansiere virksomheter som er avhengige av norsk egenkapital. Samtidig økes verdsettingen av sekundærboliger og næringseiendom fra 70 til 80 prosent av markedsverdien. Det vil vri investeringer fra fast eiendom til næringsvirksomhet.

Forbedre reglene for naturalytelser

For å forbedre skattereglene for naturalytelser vil Regjeringen forenkle fordelsbeskatningen av yrkesbiler. Regjeringen vil også fjerne fradraget for ulegitimerte småutgifter og retten til skattefri utgiftsgodtgjørelse for slike utgifter.

Skatteordning for enøk-investeringer

Regjeringen foreslår at ordningen med tilskudd til enøk-investeringer i private boliger knyttes til skattesystemet. Skatteordningen baserer seg på Enovas eksisterende støtteordning til slike tiltak, men huseier skal kunne velge å få stønaden som et skattefradrag ved skatteoppgjøret som alternativ til direkte støtte fra Enova. Den valgte utformingen av fradraget er viktig av kontrollhensyn, for å motvirke misbruk og for å prioritere energieffektivisering i Norge.

Skattefunn utvides

Regjeringen foreslår å utvide Skattefunnordningen slik at den stimulerer til større FoU-prosjekter og raskere gjennomføring av prosjektene. Det foreslås å heve beløpsgrensen for fradraget til egenutført FoU fra 15 til 20 millioner kroner og grensen for innkjøpt FoU fra 33 til 40 millioner kroner. Summen av egenutført og innkjøpt FoU kan etter forslaget ikke overstige 40 millioner kroner.

Stramme inn rentebegrensingsreglen

Regjeringen foreslår å stramme inn regelen som begrenser rentefradraget mellom nærstående selskap (rentebegrensingsregelen). I dag gis det ikke fradrag for rentekostnader til nærstående som overstiger 30 prosent av resultat før skatt, renter og avskrivninger. For at regelen skal begrense en større del av fradragene som skyldes aggressiv skatteplanlegging, foreslås det å redusere rammen fra 30 prosent til 25 prosent av beregningsgrunnlaget. Framtidige mulige endringer i rentebegrensingsregelen er omtalt i Skattemeldingen.

Landbruksbeskatning

Regjeringen foreslår at gevinst ved realisasjon av landbrukseiendom kun skal ilegges skatt på alminnelig inntekt (25 prosent fra 2016). Samtidig foreslår Regjeringen at det særskilte skattefritaket for gevinster ved salg av landbrukseiendommer internt i familier avvikles. Det vil også i løpet av høsten bli sendt på høring flere forslag til endringer, i tillegg til at det i Skattemeldingen varsles enkelte endringer som kan iverksettes fra 2017. Se egen pressemelding om landbruksbeskatning.

Den lave satsen i merverdiavgiften økes

Flere tjenesteområder omfattes i dag av en lav merverdiavgiftssats på 8 prosent. Regjeringen foreslår å øke satsen til 10 prosent. Økningen må ses i sammenheng med øvrige endringer, der disse næringene vil nyte godt av en skatteomlegging som bidrar til å øke den økonomiske veksten. Blant annet vil forslag om å redusere selskapsskatten komme virksomhetene som berøres av økningen i den lave merverdiavgiftssatsen, til gode. Se faktaark om økning av den lave merverdiavgiftssatsen.

Andre forslag

- Det samlede sparebeløpet i Boligsparing for ungdom (BSU) økes fra 200 000 kroner til 300 000 kroner.
- Bunnbeløpet i reisefradraget økes fra 16 000 kroner til 22 000 kroner.

- Personfradraget lønnsjusteres.
- Særfradraget for enslige forsørgere økes fra 48 804 kroner til 49 800 kroner.
- Det innføres en ny modell for å fastsette den laveste lånerenten en arbeidsgiver kan tilby sine ansatte uten fordelsbeskatning (normrenten).
- Enkelte beløpsgrenser holdes nominelt uendret. Det gjelder blant annet det særskilte fradraget i arbeidsinntekt, nedre grense i trygdeavgiften, fagforeningsfradraget, satsene i reisefradraget, foreldrefradraget, jordbruksfradraget og fisker- og sjømannsfradraget.
- Lån til personlige aksjonærer skal skattemessig behandles som utbytte på aksjonærens hånd. Omfanget av slike lån har økt betydelig etter innføringen av aksjonærmodellen i 2006. Forslaget vil motvirke tilpasninger og forenkle regelverket.
- Unntaket for ekstrabeskatning av renteinntekter knyttet til mengdegjeldsbrev strammes inn. Forslaget begrenser unntaket for renter knyttet til mengdegjeldsbrev slik at det bare gjelder mengdegjeldsbrev som er gjenstand for omsetning i organiserte marked.
- Regjeringen foreslår å avskjære fritaksmetoden når det utdelende selskapet har fått fradrag for utdelingen.
- Reglene for beskatning av verdipapirfond og inntekter fra slike fond endres slik at de i større grad tar hensyn til sammensetningen av verdipapirer i fondet. Endringene vil gi norske fond bedre og mer rettferdige konkurransebetingelser og motvirke skattemessige tilpasninger.
- Satsen i produktavgiften på førstehåndsomsetning av fisk reduseres fra 3,1 prosent til 2,7 prosent.
- Nedre grense i naturressursskatten heves til 10 MVA når nedre grense i grunnrenteskatten for vannkraftverk heves fra og med inntektsåret 2015.
- Som varslet i Revidert nasjonalbudsjett 2015 foreslår Regjeringen at bedrifter med datalagring som hovedvirksomhet skal betale redusert sats for forbruk av elektrisk kraft. Det innføres også redusert sats for elektrisk kraft som leveres fra land til skip i næringsvirksomhet.
- Vedtaket i Stortinget i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2015 følges opp ved å fremme forslag om å innføre en veibruksavgift på gass.
- For saft og sirup basert på frukt, bær eller grønnsaker uten tilsatt sukker gis det halv sats i avgiften for alkoholfrie drikkevarer.

- Regjeringen har kartlagt statens gebyr- og avgiftsfinansiering og fastsetter reviderte bestemmelser som omtales i proposisjonen. Det foreslås også samlede lettelser i sektoravgifter og overprisede gebyrer.
- Avgiften på klimagassene HFK og PFK justeres slik at nivået samsvarer bedre med gassenes globale oppvarmingspotensiale (GWP).
- Det innføres fritak for dokumentavgift og omregistreringsavgift ved skattefrie omorganiseringer.
- Regjeringen foreslår å innføre plikt til å levere elektronisk selvangivelse for selskaper. Dette vil gi bedre datakvalitet og lette kontrollarbeidet.

Det vises til nærmere omtale av forslagene i Prop. 1 LS (2015–2016) Skatter, avgifter og toll 2016.

Anslåtte provenyvirksomheter av skatte- og avgiftsopplegget for 2016. Negative tall betyr lettelser. Anslagene er regnet i forhold til et referansesystem for 2016. Mill. kroner

	Påløpt	Bokført
Skatt på inntekt	-9 395	-3 130
Redusere skattesatsen på alminnelig inntekt til 25 pst., med justering i skatt på utbytte ^{1,2}	-26 760	-17 090
Uendret samlet marginalsatt for petroleumsselskap ³	-	-
Uendret samlet marginalsatt for vannkraftverk ⁴	-85	0
Innføre trinnsatt på personinntekt ⁵	17 450	13 960
Formuessatt: Øke bunnfradraget til 1,4 mill. kroner, redusere satsen til 0,8 pst. samt øke ligningsverdiene av sekundærboliger og næringsseiendom til 80 pst.	-1 120	-860
Personskatt for øvrig	1 110	891
Skattlegge lån fra selskap til personlig aksjonær som utbytte	600	480
Stramme inn unntaket for ekstrabeskatning av renteinntekter fra mengdegjeldsbrev	0	0
Forbedre fordelsbeskatningen av yrkesbiler	-5	-4
Oppheve fradragretten for ulegitimerte småutgifter	70	55
Øke bunnbeløpet i reisefradraget til 22 000 kroner	475	380
Øke samlet beløpsgrense BSU til 300 000 kroner	-140	-110
Lønnsjustere personfradraget ⁶	-65	-50
Videreføre andre satser og beløpsgrenser nominelt mv.	175	140
Innføre skatteordning for enøk-investeringer ⁷	0	0
Næringsbeskatning for øvrig	115	-65
Stramme inn rentebegrensingsregelen	240	0
Utvide Skattefunn.....	-60	0
Avskjære bruk av fritaksmetoden.....	0	0
Endre reglene for beskatning av verdipapirfond	-	-
Øke innslagspunktet i naturressursskatten ⁸	0	0
Endre landbruksbeskatningen.....	-65	-65
Merverdiavgift	300	210

Øke den lave merverdiavgiftssatsen fra 8 til 10 pst. ⁹	650	500
Innføre lik merverdiavgift på papir- og e-aviser.....	-350	-290
Andre avgiftsforslag	4	3
Redusere el-avgiftssatsen for store datasentre og skip i næringsvirksomhet	-22	-17
Innføre veibruksavgift på gass ¹⁰	20	10
Endre avgiften på klimagassene HFK og PFK	60	55
Redusere drikkevareavgift på saft	-25	-20
Innføre fritak for dokumentavgift og omregistreringsavgift ved skattefrie omorganiseringer ...	-40	-35
Oppjustere reduserte minstesatser pga. svak kronekurs ¹¹	11	10
Sektoravgifter og overprisede gebyrer	-109	-109
Redusere gebyrer til Brønnøysundregistrene	-81	-78
Redusere sektoravgifter Kystverket	-90	-86
Øke legemiddelkontrollavgiften	14	11
Øke sektoravgift Petroleumstilsynet	5	5
Øke fiskeriforskningsavgiften	25	22
Øke rettsgebyret	18	17
Samlede nye skatte- og avgiftsendringer i 2016	-9 095	-3 060
Virkning av vedtak ifm. Nasjonalbudsjettet 2015	200	-937
Virkning av vedtak ifm. Revidert nasjonalbudsjett 2015	139	231
Samlede skatte- og avgiftsendringer	-8 756	-3 766

¹ Den effektive skattesatsen på utbytte er økt til om lag 29 pst. (oppjusteres med 1,15).

² Skattesatsen på alminnelig inntekt for Nord-Troms og Finnmark reduseres til 21,5 pst.

³ Særskatten for petroleum økes med to prosentenheter når satsen på alminnelig inntekt reduseres fra 27 til 25 pst. Netto årlig provenyutap anslås til 630 mill. kroner påløpt i 2016. Overføringen til Statens pensjonsfond utland reduseres tilsvarende.

⁴ Grunnrenteskatten for vannkraftverk økes med to prosentenheter når satsen på alminnelig inntekt reduseres fra 27 til 25 pst.

⁵ Inkluderer nedjustering av skattefradraget for pensjonister slik at dagens innslagspunkt for skatt for pensjonister opprettholdes.

⁶ Lønnsjustering gir et provenyutap da det innebærer en overkompensasjon sammenlignet med referansesystemet.

⁷ Provenyet ved fradragsordningen inngår som en del av den samlede rammen for utgifts- og skatteordningen (250 mill. kroner).

⁸ Grensen heves til 10 MVA på linje med nedre grense i grunnrenteskatten fra inntektsåret 2015. Det vil isolert sett gi skatteøkning for staten på 20 mill. kroner bokført i 2016 og redusert naturressursskatt for kommuner og fylkeskommuner. Kommunene kompenseres med andre skatteinntekter. Samlet kommer både kommuner og staten uendret ut.

⁹ Inkluderer kompensasjoner på utgiftssiden i henhold til inngåtte offentlige avtaler om kjøp av persontransporttjenester som tog-, buss-, fly- og ferjeruter samt regelstyrte kompensasjonsordninger for kommunesektoren og statsforvaltningen.

¹⁰ Inkluderer kompensasjoner på utgiftssiden på 90 mill. kroner i henhold til inngåtte avtaler om offentlig kjøp av persontransporttjenester.

¹¹ Avgift på elektrisk kraft økes om lag 4 mill. kroner påløpt og om lag 3 mill. kroner bokført, grunnavgift på mineralolje mv. med om lag 0,2 mill. kroner og CO₂-avgift på naturgass med om lag 7 mill. kroner påløpt og bokført i 2016.